

Hoskelaiset

SUKUSEURAN
JÄSENLEHTI

10.12.2022

Nro: 49

Hei kaikille Koskelaisten sukuseuran lehden lukijoille!

Tätä kirjoittaessani on liputuspäivä. On hyvä nähdä, että Suomen lippu liehuu! Näinä aikoina siniristin näkeminen sykähdyttää suomalaisia ehkä enemmän kuin vuosikymmeniin: Muistamme taas, mitä meiltä on vaadittu, jotta lippu yhä liehuu itsenäisen Suomen merkiksi.

Venäjä hyökkäsi Ukrainaan 24.2.2022. Tällaista en olisi voinut kuvitellakaan tapahtuvan 2000-luvulla ja vielä Euroopassa. Sota on jatkunut näihin päiviin ja urhea Ukrainan kansa on ollut sinnikäs ja peräänantamaton. Vääjäämättä tulee mieleen Neuvostoliiton hyökkäys Suomeen vuonna 1939 ja Karjalan menetys. Monille evakoille on tullut oma sota-aika mieleen ja olen kuullut heidän näkevän painajaisiakin asiasta. Onneksi omat vanhempani eivät ole enää tätä sotaa näkemässä. Toivottavasti sota loppuisi pian!

Teemu Keskisarja luennoi viikonloppuna Karjalaisten Heinola -heimoseminaarissa. Hänen mukaansa toisen maailmansodan ainut onni oli, että maailmanhistorian parhaimmat pakolaiset tulivat juuri Suomeen. Karjalaiset eivät milloinkaan katkeroituneet venäläisille, eivätkä suomalaisille. Kun Neuvostoliitto sortui 1990-luvulla, evakot eivät vaatineet Suomen hallitusta kostoretkেilemään menetetyille alueille, vaan he veivät avustus- ja ruokapaketteja entisille kotiseuduilleen. Karjalan arki ja elämä jatkuvat Suomessa ikuisesti, hän sanoi.

Venäjän ja länsimaiden suhteiden kiristyminen on vaikeuttanut myös Karjalan evakkojen ja heidän jälkeläistensä yhteydenpitoa sukujensa vanhoille kotiseuduille. Harvan suomalaisen tekee enää mieli astua jalallaankaan Venäjälle niin kauan kuin Putin on vallassa. Eikä varmaan vielä pitkään aikaa sen jälkeenkään. Uudelleen löydetty Karjala jää jälleen rautaesiripun taakse. Vaarana on, että nykyinen hallinto hävittää kaikki jäljet siitä, että se on koskaan ollutkaan mitään muuta kuin venäläistä maata.

Ikävä asia on myös karjalaisten sanansaattajan, Karjala-lehden lakkauttaminen. Yli 100-vuotias Karjala-lehti ilmestyi viimeistä kertaa 4.8.2022, rahaa julkaisemiseen ei enää ollut.

Sukuseuran perinteiset kotiseutumatkat on nyt unohdettava ja etsittävä uusia retkikohteita. Kotimaan matkailu kunniaan! Huhtikuun 22.2023 päivänä olemmekin tekemässä retken Aira Samulinin Hyrsylän Mutkaan. Samana päivänä pidämme vuosikokouksen Lahnajärvellä ruokailun yhteydessä. Toivottavasti osallistujamäärä on runsaslukuinen!

Koronan, Venäjän hyökkäyssodan sekä hintojen nousun jatkumisesta huolimatta, pidetään lippu korkealla.

Kyllä me selviämme! Meillä on asiat kuitenkin niin paljon paremmin kuin Ukrainan kansalla sodan pyörteissä. Auttakaamme heitä jokainen oman kykynsä mukaan. Talvi on tulossa ja olot siellä muuttuvat yhä haastavimmiksi.

Hyvää Joulua ja Rauhaa tulevalle vuodelle!

Päivi Heimola

Kuva: Minna Miller.

In Memoriam

Heikki Juhana Koskelainen

Isäni, Koskelaisten sukuseuran perustajiin kuulunut ja seuramme pitkäaikainen puheenjohtaja Heikki Koskelainen kuoli 88-vuotiaana 28.12.2021 Helsingissä. Heikki oli syntynyt Viipurissa 24.12.1933 Vahvialasta kotoisin olleen Juhanan ja Savitaipaleella syntyneen Lempi Koskelaisen perheeseen ainoana lapsena.

Kuva: Anu-Leena Koskelainen.

Heikin, kuten luovutetussa Karjalassa syntyneiden sukulaistemme, lapsuutta varjostivat sota ja evakkomatkat. Heikki sanoi olleensa kouluja käynyt mies, niin monessa paikassa tuli kansakoulua käytyä. Talvisodan kynnyksellä tuli käsky lähteä evakkoon. Evääksi kehoitettiin ottamaan vain vähän ruokaa, koska sodan syttymiseen ei kuitenkaan uskottu. Matkan varrella olivat muun muassa Mäntyharju, Pispala ja paluu Viipuriin, jossa hän jatkoi Hiekan kansakoulussa.

Kesäkuussa 1944 alkoivat tykit jylistä ja pian oli taas lähtö edessä. Sitä ennen hän joutui näkemään Viipurin asemanseudun pommituksen ja ikuisesti muistamansa Vekrotniemen sahan ja lautatarhan palon valtaiset liekit silmiensä edessä. Perhe joutui jälleen jättämään kaiken ja lähtemään kävellen kohti nyky-Suomea. He lähtivät yhdessä Pikiruukin vuokraisäntänsä perheen mukana, jolla oli hevonen, kärret ja muutama lammas. Määränpää oli Suomenniemi, jossa he jäivät odottamaan tietoa sodassa olevasta isästä ja elämisen mahdollisuuksista. Matka jatkui Länsi-Suomeen Tyrväälle.

Heikin onni oli vaiheikkaan evakkomatkan varrella kohdata parikin viisasta ja empaattista opettajaa. He kertoivat vanhemmille, että ”tämän pojan pitää päästä oppikouluun”, mikä ei ollut itsestään selvää sota-ajan kaaoksessa. Perhe päättyi sodan jälkeen lopulta Lappeenrantaan. Vanhemmat kaipasivat Karjalaan, missä oli sukulaisia. Heikki kirjoitti ylioppilaaksi Lappeenrannan lyseosta.

Jatko-opinnoissa oli kaksi vaihtoehtoa. Heikkiä kiinnostivat metsänhoito ja kauppa korkeakoulu. Hän päätyi Helsingin kauppa korkeakouluun, josta valmistui ekonomiksi vuonna 1958. Opintojen ohessa piti välillä tehdä elannon

eteen kahtakin työtä. Taloustilannetta helpottivat Viipurin Taloudellisen Korkeakouluseuran ja valtion myöntämät stipendit. Elämä ei kuitenkaan ollut pelkästään työtä ja opiskelua: Heikki tapasi myös evakkotaustaisen, Korpi-selällä syntyneen Aulikin, jonka kanssa avioitui vuonna 1959. Perheemme asettui Itä-Helsinkiin.

Varsinaisen työuransa Heikki teki KHT-tilintarkastajana (Keskuskauppakamarin hyväksymä tilintarkastaja), josta tuli silloisessa Widenius, Sederholm&Someri Oy Ab:ssä ja sen seuraajassa yli 35 vuotta kestänyt ura. Heikki toimi useiden yhteiskunnallisesti merkittävien pörssi-yhtiöiden, perheyhtiöiden ja muiden yhteisöjen vastuullisena KHT-tilintarkastajana. Työ ei ollut vain numeroiden pilkkomista. Heikki oli muun muassa kehittämässä hyviä tilintarkastuskäytäntöjä, hän toimi KHT-yhdistyksen ja sen eettisen lautakunnan puheenjohtajana. Hän oli myös aktiivinen kirjoittaja ammatillisissa julkaisuissa. Rankimmaksi paikakseen työelämässä Heikki on maininnut Neuvostoliiton hajoamisen jälkimainingeissa alkaneen laman, jolla oli ennen näkemättömät seuraukset yrityselämään.

Evakkomatkat jättivät Heikkiin tietyn haikeuden, Viipuri ei koskaan unohtunut mielestä. Kävimme useasti sukuseuran ja muillakin matkoilla viime vuosiin asti katsomassa vanhoja kotiseutuja. Heikki oli välirauhan aikana Viipurin kirjaston kanta-asiakkaita, ja kirjaston rappio aikanaan suretti. Kirjallisuus ja kulttuuri säilyivätkin Heikin tärkeimpinä harrastuksina. Heikin legendaarisesta kirjahyllystä löytyi teoksia laidasta laitaan, ja tietysti etenkin Viipuri-aiheisia. Heikki osallistui aktiivisesti muun muassa Pamaus-seuran ja Viipurilais-Suomalaisen kirjallisuusseuran toimintaan. Kiinnostus metsänhoitoon näkyi kesämökillä Emäsälössä, missä hän kulki metsää raivaamassa.

Isäni ei ollut ehkä tavanomaisen puhelias ”small talk”-karjalainen. Kun päästiin kiinnostavaan aiheeseen, keskustelua riitti. Me läheiset sekä hänen pitkäaikaiset työkaverinsa olemme kuvanneet Heikkiä humaaniksi ja oikeudenmukaiseksi ihmiseksi. Isämme viisaus, rakkaus ja kannustus säilyvät aina veljeni Jukan ja minun muistoissani. Aulikin yllättävän kuoleman jälkeen 2017 Heikin kunto alkoi heiketä, ja hän vietti viimeiset aikansa hoivakodissa. Sielläkin hän oli tyypilliseen vaatimattomaan tapaansa tyytyväinen kaikkeen: ruoka oli hyvää, hoito oli hyvää.

Heikki oli välillä huolissaan Koskelaisten sukuseuran tulevaisuudesta: riittääkö kiinnostus, kun monet luovutetussa Karjalassa syntyneet perustajajäsenet olivat siirtyneet ajasta ikuisuuteen. Onneksi huoli näyttää nyt turhalta, nuorempi sukupolvi on ottanut hyvin sukuseuran toiminnan haltuunsa. Omien juurien tunteminen on nykyisessä maailmantilanteessa erityisen tärkeää. Yritetään pitää Heikin ja muiden sukuseuran perustajien perintöä voimassa.

Anu-Leena Koskelainen

Heikin tytär

Puheenjohtajan tervehdyssanat.

Larsiot juomanlaskijoina.

Koskelaisten sukuseuran 40+2-vuotisjuhla Karjalatalon Wiipurisalissa, vihdoinkin!

Vihdoinkin pääsimme viettämään kauan odotettuja ja suunniteltuja tasavuotisjuhlia lauantaina 21.5.2022. Juhlapaikaksi valikoitui Karjalatalo, sillä onhan se monelle meistä karjalaisten tapahtumien keskeinen juhlapaikka.

Paikalle oli saapunut nelisenkymmentä henkilöä, muutama ensimmäistä kertaa ja pitkästä matkastakin tulleet. Sukuseuran puheenjohtaja Päivi Heimola otti juhlijat vastaan talon Wiipurisalissa, jossa juhlapöydät oli katettu kukkiin ja sukuviireineen. Hän totesi tervetuliaispuheessaan 40-vuotisjuhlien peruuntuneen ja siirtyneen koronan takia kaksi vuotta. Kaikenlainen kokoontuminen oli kielletty ja myös juhlamme siirtyivät. Juhlapaikaksi valikoitui vuonna 1974 valmistunut Karjalatalo, josta kuultiin pieni esittely. Tämän jälkeen kohotimme kuohuvan maljan sukuseuran hyvinvoinnille ja tulevaisuudelle. Karjalaisten laulu kuuluu aina ohjelmaamme, niin nytkin. Laulu kohotti entises-tään juhlatunnelmaa.

Sini Koskelainen.

Sukujuhliissa syödään aina hyvin, niin nytkin. Talon ravintola oli valmistanut sukuseuralaisille karjalanpaistia, runsaita salaatteja sekä karjalanpiirakoita makoisia täytekakukahveja unohtamatta.

Ruokailun jälkeen kuulumme Sini Koskelaisen esittämänä Koskelan kylään ja jokeen vahvasti liittyvää laulua. Sini on juurevaan a cappella -musiikkiin erikoistunut laulaja, säveltäjä ja laulukouluttaja. Hänen laulussaan, omien sanojensa mukaan, on vahvasti esillä juurivoima, ekspressiivisyys, kehoisuus, luontoyhteys, linnut, elokuvamusiikki, kansanperinne ja meditatiiviset praktikat.

Juhlaväen esittäytyminen.

Trio Valtonen.

Seuran varapuheenjohtaja Juha Henriksson piti juhlapuheen, jossa hän kävi lävitse Koskelaisen suvun historiaa ja sukuseuran vaiheita neljäkymmenen vuoden ajalta. Puheensa lopuksi hän totesi, että sukuseuramme tulevien vuosien strategiaan kuuluu arvojen korostaminen, karjalaisuus, yhteisöllisyys ja elämänmyönteisyys! Karjalainen yhteisö on vuorovaikutteista, avointa ja suvaitsevaa.

Trio Valtonen, Margit, Tommi ja Veera, esitti seuraavaksi Lähteellä ja duo, Margit ja Veera, laulun Maailma on kau-nis Soili Koskelaisen säestämänä.

Trion jälkeen esiintyi Luca Gargano. Luca on suomalainen-italialainen muusikko ja radiotoimittaja. Hänen alter-egohahmonsa on Koskelainen, jolla taitelijanimellä hän on myös julkaissut musiikkia. Luca esitti sukujuhli-lamme, laulaen ja kitaralla kompaten, omia sävellyksiään, sekä loppuhuipennukseksi laulun Oonhan suomalainen eli italiaksi L Italiano ”On pohjantähden alla tää koti mulla mainen/Mä elämästä laulan, sillä oonhan suomalainen/Mä rakkaudesta laulan, on siinä mies ja nainen/Pohjantähden alla, Elää suomalainen (joka kääntyi muotoon, Elää Koskelainen, yleisön suureksi riemuksi).

Sukuseuran puheenjohtaja Päivi Heimola lausui juhlien loppusanat todeten, että ensi vuoden kotiseutumatka ei toteudu. Hän ehdotti retkeä esim. Hyrsylän Mutkaan, iki-nuoren Aira Samulinin vieraaksi

Tilaisuus päätettiin yhdessä laulettuun ja Soili Koskelaisen säestämään Maamme-lauluun.

Juha Henriksson, teksti ja kuvat.

Luca “Koskelainen” Gargano.

Yhteislaulujen säestäjänä Soili Koskelainen.

Juhlayleisöä. Kuvat: Hannes Sipiläinen.

Vahvialalaiset Raumalla

“Raumalla 17.–19.6.2022 pidetyillä 72. Karjalaisilla kesäjuhlilla oli käsin kosketeltavissa ilo siitä, että oli päästy taas kokoontumaan yhteen. Kahden koronakesän aiheuttaman tauon jälkeen pidetyt kesäjuhlat houkuttelivat yhteensä noin 10 000 eri puolelta Suomea tullutta juhlijaa eri tilaisuuksiin Raumalle. Ol niingon gotonas -teemaisen juhlatiimin lopun kohokohtia olivat karjalainen tori, useat laulu- ja musiikkiesitykset, hengelliset tilaisuudet ja karjalaisten lippukulkue kansallispukuisine marssiioineen sekä tietysti tuttuja ja ystävien jälleennäkemiset. Sunnuntain päiväjuhla houkutteli Äijänsuon jäähalliin reilut 1000 kuulijaa.

Pääjuhlan puhujat käsitelivät Ukrainan sodan ja karjalaisten evakkojen yhteisiä kokemuksia sekä sodan vakavia heijastevaikutuksia muun muassa karjalaisten yhteisöjen kotiseutumatkoihin ja yhteistyöhön luovutuksessa Karjalassa. Kirjailija FT Anna Kortelainen käsiteli sykkähtävässä juhlapuheessaan muistamisen tarvetta sekä karjalaisen kulttuuriperinnön sekä yksilön merkitystä sukupolvien ketjussa. Hän peräänkuulutti eristäytymisen sijaan hyvän, luovan ja rakentavan jäljen jättämistä toisiimme ja kulttuuriimme.

Karjalan Liiton puheenjohtaja Outi Örn kehotti tervehdyspuheessaan karjalaisia seuroja ja säätiöitä yhteistyöhön perinnetiedon ja historian keräämiseksi siltä 1990-luvun alusta alkaneelta reilun 30 vuoden ajanjaksolta, mikä oli runsaan kotiseutumatkailun ja luovutetun alueen kotiseututyön aikaa. Tämän tiedon kerääminen on nyt erityisen tärkeää, kun lähitulevaisuuden näköpiirissä ei ole paluuta tällaiseen toimintaan. Sotien sekä evakkouden sijaan kyseessä on vähemmän tutkittu ja tallennettu teema.” Teksti on lainattu sivulta <https://www.karjalaisetkesajuhlat.fi/>.

Vahvialalaiset olivat myös mukana karjalaisten kesäjuhlien tapahtumissa. Seuran puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja matkustivat perjantaina Raumalle murheellisissa tunnelmissa suoraan seuran hallituksen jäsenen Pertti Salonen siunaustilaisuudesta. Pertin muistotilaisuus oli hänen karjalaisia juuriaan vahvasti muisteleva lauluinen ja puheinen.

Karjalaisella torilla esittelimme sitten Äijänsuon jäähallilla lauantaina muitten karjalaseurojen kanssa omaa pitäjäämme, sata vuotta sitten perustettua Vahvialaa. Pitäjästämme kiinnostuneita riitti ja juttua tehtiin tuttuja ja tuntemattomien kanssa.

Helinä Heikkilä, Raija Antila, Juha Henriksson ja Eeva Maija Heikkilä (kuvassa) marssivat karjalaisten lippukulkueen mukana läpi Rauman vanhan kaupungin aina juhlapaikalle, jäähallille asti. Oli mahtavaa tuntea karjalaisuuden voimaa yhdessä muitten karjalaisseurojen kanssa.

Teksti: Juha Henriksson

Kuvat: Leena Borg

100 vuotta lottien toiminnan alkamisesta vuonna 2021

Vahvialan kunnan perustamisesta tuli vuonna 2021 kuluneeksi sata vuotta. Samana vuonna käynnistyi myös Suomen lottatoiminta. Vahviala-seura järjesti 2021 tilaisuuden syyskokouksen yhteyteen, jossa Kaija Vesala, Suomen Lottaperinnetiliitto ry:n entinen puheenjohtaja kertoi lottatoiminnan perustamisesta ja sen lakkauttamisesta. Vahviala-seuran varapuheenjohtaja Eeva Maija Heikkilä kertoi puolestaan Vahvialan lottien toiminnasta. Hän oli kysellyt esityksensä pohjaksi seuran jäseniltä lottamuis-toja, tutkinut arkistoja ja kerännyt tietoja eri lähteistä Vahvialan lottien toiminnasta. Seuraavassa Eeva Maija Heikkilän tietoja Vahvialan lottien toiminnasta, jossa mukana oli useita Koskelaisia.

Lottatoiminnan alku Kaakkois-Suomessa ja Vahvialassa.

Ennen valtakunnallista Lotta Svärd -järjestöä oli eri puolilla Suomea perustettu suojeluskuntien yhteyteen lottien paikallisosastoja. Kaakkois-Suomessa ensimmäinen oli Lappeenrannan paikallisosasto, perustettu 29.9.1919. Viipurin paikallisosasto syntyi 20.10.1919, kun suojeluskunnan päällikkö kutsui koolle naisia, jotka olivat olleet kiinnostuneita suojeluskuntatyöstä. Marraskuussa 1919 Viipurin piirissä oli kahdeksan paikallisosastoa, joista yksi oli Vahvialassa.

Hovinmaan suojeluskunnassa oli toiminnassa naisjaosto, josta 24.11.1919 muodostettiin Tienhaaran Lotta Svärd -yhdistys. Sen ensimmäinen puheenjohtaja oli Irene Assenfeldt. Vahvialan kunnan perustamisen myötä nimi muutettiin vuonna 1920 Vahvialan Lotta Svärd -yhdistykseksi. Tienhaara erosi myöhemmin omaksi paikallisosastokseen.

Niin Vahvialassa kuin muuallakin lotat toimivat kiinteässä yhteistyössä suojeluskuntien kanssa.

Vahvialassa poikkeuksena oli Tervajoki, jossa ei ollut suojeluskuntaa, mutta oli vireä Lotta Svärd -kyläosasto. Tervajoen opettaja Liinu Sutinen ei liittynyt lottiin leimaantumisen pelosta, vaan toimi aktiivisesti martoissa. Koko Vahvialaa ajatellen lotat ja martat tekivät paljon yhteistyötä. Viipurin piirissä oli vuonna 1921 43 paikallisosastoa ja 56 vuonna 1938. Paikallisosastojen alaisuudessa toimi vuonna 1938 280 kyläosastoa, joissa oli 12253 jäsentä.

Vahvialan paikallisosaston puheenjohtajana toimi 22.11.1942 Kaarina Sutela ja kyläosastojen ryhmäpäälliköinä, Louko: Vieno Sipiläinen, Houni: Aino Nurmi, Hovinmaa: Elma Ihaksinen, Vahviala: Maila Sipiläinen, Nurmi: Tilda Leino, Rakkola: Hulda Yläkakkola, Tervajärvi: Mimmi Koskelainen, Vanhakylä: Ester Myllynen, Lautala: Alina Heikkinen ja Tervajoki: Selma Seppä.

Häsälän ja Rakkolan kylien lottia, kuvat kylätoimikuntien kyläkirjoista.

Lottien tehtävät

Rauhan aikana lotat kouluttautuivat erityistehtäviin, lääkintä-, viestintä-, ilmapalvonta-, muonitus- ja kanttiinilotta. Sodan aikana jokainen toimi omassa tehtävässään. Viipurin piirin lottien on kerrottu olleen hyvin koulutettuja. Kuitenkin löytyneistä kokousten pöytäkirjoista, toimintasuunnitelmista ja -kertomuksista löytyy Vahvialan osalta vain maininnat: ”Päätettiin tilata kaasunsuojeluluennoitsija esittämään paikallisosaston lotille 20–30 tunnin luentosarjan kaasunsuojelusta.” (v. 1937) Ja ”Lotta-opiston radiosähköttäjäkursseille ei löytynyt sopivaa lähetettävää.” (v. 1943).

Pikkulotat

Lottien tyttötyö alkoi Viipurin piirissä vuonna 1929. Oman johtajansa se sai vuonna 1934. Tyttöosastoja oli 130 vuonna 1938 ja niissä jäseniä 2991. Opettaja Alma Häyrinen muutti vuonna 1930 Hovinmaalle ja liittyi Vahvialan lottien paikallisosastoon. Hän toimi useaan otteeseen paikallisosaston puheenjohtajana, mutta tyttötyö oli kuitenkin lähinnä hänen sydäntään. Häyrinen perusti Vahvialan paikallisosaston tyttöosaston ja toimi sen johtajana. Hän kirjoitti aiheesta useita artikkeleita eri lehtiin ja luennoi tyttötyöstä paikallisosastoissa ympäri Viipurin piiriä. Vahvialan pikkulotat olivat suurleirillä Luumäellä kesällä 1939. Huippuhetki oli käynti Kotkaniemessä presidenttipari Svinhufvudin vieraana ja presidentin ja rouvan vastavierailu leirillä. Vahvialan lottien paikallisosaston kuu-kausikokouksen pöytäkirjassa 9.3.1943 on merkintä: ”Pikkulottia ei voi lähettää työleirille, koska Karjala vaatii paikakuntansa työvoiman maatoihin.”

Nurmin pikkulotat vappuretkellä 1936. Kuva kirjasta Vahviala kotiseutukuvina (Hannu Hakala, Hamina).

Vahvialan paikallisosaston toimintaa talvisodan kynnyksellä

Linnoitustyöt Kannaksella alkoivat 4.6.1939. Lotat hoitivat linnoitustöihin osallistuneiden muonituksen. Niiden kylien lotat, joiden alueilla oli työmaita, joutuivat töihin sataprosenttisesti. Elokuussa 1939 Kannaksella järjestetyissä sotaharjoituksissa lotat olivat mukana omissa tehtävissään. YH:n aikana lottien tehtävä oli leivän leipominen armeijalle.

Vahvialan paikallisosaston toimintaa jatkosodan aikana kotizintamalla

Joulupaketit: Jokainen lotta teki yhden paketin lähetettäväksi tuntemattomalle sotilaalle. Myös kenttälotille tehtiin joulupaketti, johon jokainen lotta toi jotakin. Kuu-kausikokoukset pidettiin vuorotellen eri puolilla pitäjää. Kokouksissa oli myös ohjelmaa ja usein arpajaiset.

Paikallisosaston kokous 22.8.1943: Keväällä ennen juhan-nusta järjestetään juhla arpomisineen. Viipurin piirin alueen marjatalkoiisiin osallistumista varten perustettiin toimikunta. Lottakoti Toivolaan päätettiin lahjoittaa 1 l puolukoita/lotta.

Kokouksessa 13.2.1944 paikallisosasto päätti kummilapsesta. Jokainen lotta sitoutuu maksamaan 10mk/kk. Kummilasta valittaessa huomioidaan invalidit ja sotaorvot. Ehdolla olivat invalidiperhe Myllynen Tervajärveltä ja sotaorpo Louolta, joka sai tilapäislahjana 500 mk. Kummilapseksi valikoitui Raimo Myllynen 7v. Tervajärveltä, avustus 300mk/kk.

18.5.1944 keskusteltiin kolmen siirtolaisperheen sijoittamisesta Vahvialaan. Lotat huolehtivat sankarihautojen hoidosta sekä invalidien avustuksista.

Tervajärven kyläosaston vuosikokous Aspilla 25.1.1944: Tervajärven, Vanhakylän ja Löytömäen kyläosastot aloittavat yhteistyön. Kyläosaston puheenjohtaja Mimmi Koskelainen, sihteeri Sylvi Ihalainen, rahastonhoitaja Elma Aspinen. Paikallisosaston myyjäisiä varten kokoonnutaan leipomaan piirakoita ja pullia. Aloitetaan hiihto- ja kävelymerkkien suoritus. Pidetään kolmet juhlat, kevät-talvella, kesäjuhlat ja pikkujoulut. Tehdään Lotta-nukke arvottavaksi laskiaisena Ihalaisella. Tilaisuus on ohjelmallinen ja yleisölle. Tarjoilu: kakkua, limonadia ja korviketta, sokeri ja pulla mukaan.

Maittamaja muonituskeskuksena

Vahvialan Marttamaja toimi aluksi Vahvialan kirkonkylässä ja siirtyi vuoden 1942 alusta Nurmin aseman lähelle. Kirkonkylässä pioneerit raivasivat miinoja ja siivoustyöryhmä pystyyn jääneitä taloja. Nurmissa Marttamaja toimi Oravan tehtaiden jälleenrakennusvaiheen aikana työmaaruokalana. Oravan tehtailla ommeltiin armeijan varusteita mm. telttoja ja leipälaukkuja.

Vahvialan lottia tehtävissään rintamalla ja kotizintamalla

Puhelinkeskuksissa: Sirkka Ikonen o.s. Mälkki (pikkulotta) ja Sirkka Sipiläinen, Karin Koskelainen, Mirjam Savelainen.

Viestilottina/lähetettyttöinä: pikkulotat Aune Rissanen o.s. Sahala, Kerttu ja Helmi Sipiläinen (talvisota), Nurmin kylän viestintä.

Lääkintälottia: Siiri Nurmi, talvisodassa, oli saattamassa palautettavia inkeriläisiä lapsia Vainikkalan asemalle asti 1945.

Lotta-kanttiinissa: Kaino Mälkki (kanttiinilotan työpäivä 4.30-22 tai 23, yövuoro erikseen).

Ilmapalvonnassa: Helka Anttolainen, Sirkka-Liisa Hallikainen, Helvi Mälkki, Eila Rakkola ja Maila Sipiläinen.

Ilmapalvontatorni oli Saarijärvestä lounaaseen, satakunta metriä Sydänmaalle vievästä tiestä. Torni oli venäläisten talvisodan jälkeen rakentama ja se oli 25–30 metriä korkea. Venäläiset kiipesivät torniin nurkkatolpassa olevia poikittain lyötyjä laudanpätkiä pitkin. Kun torni otettiin IV-lottien käyttöön, rakennettiin siihen kunnon tikapuut. Suomalaiset räjäyttivät tornin syyskuun lopulla juuri ennen poistumistaan Vahvialasta. (Kyläkirja: Vahvialan Kirkonkylä.)

Muonituslottia: Taimi Pinn o.s. Yläräkkölä 3,5 vuotta Itä-Karjalassa, Äänislinna, Syväri, Latvan kylä Aune Rissanen o.s. Sahala sotatoimialueella Nurmissa ja Tienhaarassa, Marttamajalla siirtoväen ja sotilaiden huolto 1942-1944. Lisäksi hän oli valmistamassa rehua rintaman hevosille Tienhaaran Valssimyllyllä 1944, hän oli myös evakuoimassa kaatuneita. Vieno Hannola o.s. Pönni, Martta Sahala sotatoimialueella Nurmissa ja Tienhaarassa, Helvi Myyrä rintamalotta vielä Lapin sodassa, Sylvi Ihalainen, Aili Lavonen o.s. Hannola, Taimi Yläräkkölä (myös lehmiä ajamassa).

Viestintälottia: Hilja Myyrä kenttäpostikonttori. Terttu Väisälä Hangon rintamalla 1941, Suursaaren valtaukseseen liittyvien vaiheiden aikana 1942.

Linjojen takana tyhjien talojen siivous- ja huoltotöitä tekivät Irja ja Kaino Mälkki.

Lottana muualla kuin Vahvialassa tai rintamalla (evakopaikkakunnilla): Aune Anttolainen, Hellin Anttolainen, Elvi Käki, Irja Mälkki, Aili Sipiläinen, Aini Sipiläinen, Aili Lavonen.

Vahvialan Koskelan kylän Yljoen talon Maria ja Heikki Koskelan kolme vanhinta tyttärtä toimivat lottina. Kuvat: Marjatta Larsio.

Lottatoiminta loppuu

1944 Vahvialan paikallisosastossa oli 172 jäsentä. Yhdistys jatkoi toimintaansa syksyyn. Viimeinen kokous oli evakkokokous 6.11.1944 Toijalassa. Kokouksessa jaettiin lähinnä avustuksia jäsenille.

Ainoa vahvialalainen lotta-sankarivainaja oli Kerttu Lajunen. Hän kuoli ilmapommituksessa Hovinmaalla 18.2.1940. Puhelinkeskukseen tuli täysosuma. Tajuihinsa tultuaan oli sanonut suojassa oleville tovereilleen ”Jatkakaa tätä kesken jäänyttä työtäni.” Oli vakuuttanut, että hänellä on hyvä olla. Hänet on siunattu kentälle jääneenä Lappeenrannan sankarihautaan 12.3.1940.

Juha Henriksson kirjoitti Eeva Maija Heikkilän 13.11.2021 esityksen pohjalta.

Esitteilyssä neljä nuorta Koskelaista

Vahviala-seuran kuvaprojektin kuvia nähtävillä verkossa

Vahviala-seura on koonnut ja tallentanut Vahvialan kulttuuri- ja sukuhistoriaa ainakin vuodesta 2017 seuran sivuilla julkaistavaa kuva-aineistoa varten. Kuvilla on tarkoitus palauttaa mieliin ja kertoa nuoremmille sukupolville omien vanhempiemme ja heidän esipolviensa arvokkaasta elämästä rajantakaisessa Karjalassa. Pelkät kuvat eivät kaikkea kerro ja siksi haastatteleamalla sukujen vanhoja jäseniä on pyritty keräämään myös kuviin liittyviä tietoja.

Kuvagallerioita on kaikista Vahvialan kuudestatoista kylästä sekä yksi yhteinen koko kuntaa käsittelevä galleria. Kylien kuvat on ryhmitelty yleensä seuraaviin alaryhmiin, koulu, harrastukset elinkeinot, ryhmäkuvat, maisemakuvat ja talot. Talot-alaryhmässä käytetty talojen numerointi noudattaa Vahviala -16 karjalaista kylää karttoina -teoksen numerointia. Talojen nimet ja niiden omistajat ovat vuoden 1939 tilanteen mukaiset.

Tässä ohje, miten haet kuvia verkosta. Kirjoita käyttämäsi hakupalveluun, Googleen, esimerkiksi hakusanat “Koskela Karjalanliitto”, niin sieltä löydät lisää tietoa ja kuvia Koskelan kylästä.

Kaikki kuvat ja niihin liittyvät tiedot ovat kaikkien käytettävissä. Verkkosivuilla olevia kuvia ja kuvatekstejä voi tallentaa omaan käyttöön. Kuvan omistaja- ja kuvaajatieto tulee säilyttää kuvatietojen yhteydessä. Mikäli kuvateksteissä on virheitä ottaa Vahviala-seura mielellään vastaan korjauksia verkkosivuilla olevan “Kuvagalleria-ohjeen” mukaisesti. Yhteydenotot kuvaprojektista vastaavaan Eero Poikelaan [eero.poikela\(at\)gmail.com](mailto:eero.poikela(at)gmail.com).

Vahvialan kylien kuvagallerioitten tallennustilanne

Vuosina 2017– 2022 kerätyistä ja digitoiduista vanhoista valokuvista, jotka on otettu ennen vuotta 1945 seitsemän kylän (Hanhijoki, Houni, Koskela, Louko, Nurmi, Tervajoki, Tervajärvi) kuvat on siirretty Vahviala-seuran verkkosivulle. Kylittäin kuvia on muutamasta kymmenestä useaan sataan kuvaan.

Neljän kylän (Hiivaniemi, Järvenpää, Kirkonkylä, Löytömäki) osalta tallennustyö on parhaillaan käynnissä. Viiden kylän (Häsälä, Kintere, Rakkola, Rakkolanjoki, Vanhakylä) osalta kuvien siirtoa verkkosivulle ei ole vielä aloitettu. Kuvaprojektin vetäjät toivovat kylävastaavien saavan kuvien verkkotallennuksen valmiiksi vuoden 2022 loppuun mennessä

Koskelan joessa jäiden lähtö keväällä. Se oli elämys, jota ei kylänväki halunnut ohittaa. Kuvassa Isonkosken silta ja väkeä katsomassa. Kosken niskaan juuttuneella telillä vas. Pankan Jussi, Kuuselan Tauno ja Toivolan Heikki vuonna 1932. Kuvaaja tuntematon.

Juha Henriksson

Luca “Koskelainen” Gargano

Olen italialais-suomalainen muusikko ja musiikkialan monitoimija.

Julkaisen suomenkielistä popmusiikkia taiteilijanimellä Koskelainen, joka on äitini sukunimi. Isoisäni on Pekka Koskelainen, Koskelaisten sukuseuran kunniajäsen. Pekan sukujuuret puolestaan ovat Alina-äidin puolelta Vahvialan Löytömäen Peltolasta (Alina oli Juhanan Koskelaisen tytär) ja Matti-isän puolelta Vanhakylän Vaivaisniemen talosta. Matin lapsuudenkoti oli Koskelan Perämäellä.

Isäni oli italialainen muusikko, ja itsekin ryhdyin muusikoksi ja radiotoimittajaksi heti lukion jälkeen. Olen julkaissut kolme levyä, ja tällä hetkellä työn alla on neljäs. Oman musiikkini lisäksi tuotan ja miksaan muiden musiikkia. Tänä vuonna ilmestyi Koiton laulu -kuoron levy “Tänään on hyvä päivä elää”.

Olen kotoisin Porvoosta, missä on asunut paljon Koskelaisia. Nyt asun perheeni, eli vaimoni ja kolmen lapseni kanssa Helsingin Herttoniemenrannassa, hyvin lähellä Roihuvuorta, jossa oli mummolani. Irma ja Pekka Koskelainen asuivat siellä koko minun lapsuuteni.

Olen muusikkouden ohella työskennellyt monilla eri radiokanavilla sekä myös musiikkitapahtumien tuottajana. Nykyään toimin sisältövastaavana karaoken striimauspalvelu Singassa.

Esiinnyin Koskelaisten sukuseuran 40+2 -juhlilla toukokuussa.

Lisätietoja minusta löytää nettisivulta
<https://lucagargano.com/>

Luca Gargano

Kuva: Sanni Pasuri

Sini Koskelainen

Olen Sini Koskelainen,

juurevaan ja elokuvalliseen a cappella -musiikkiin erikoistunut laulaja/säveltäjä/laulukouluttaja.

Olen Kari Koskelaisen tytär ja isovanhempani isäni puolelta olivat Hugo ja Martta Koskelainen.

En koskaan päässyt tapaamaan heitä, mutta olen lukenut heistä, että Martta oli topakka ja sisukas persoona ja Hugo kultturelli ja taiteellinen tapaus. Hugon ja Martan tila oli nimeltään Päivärinne, ja se oli Vahvialan Kintereen kylässä ja lohkottu alkuperäisestä Aholan tilasta. Näille tiluksille isäni myös syntyi, mutta oli vain 1kk:n ikäinen, kun perhe joutui lähtemään evakkoon Talvisodan aikana.

Asun tällä hetkellä Helsingissä. Toimin musiikin kentällä monipuolisesti esiintyjänä, säveltäjänä, studio-muusikkona, laulukouluttajana sekä luennoitsijana.

Kursseillani haluan rohkaista osallistujia käyttämään ääntään monipuolisemmin opastaen usein anatomiaa ja tietä keho-yhteyteen. Yksityisoppilaitani haluan tukea yksilöllisesti juuri siinä, mikä heitä innostaa.

Olen ihmisäänellä työskentelevä taiteilija, jota inspiroi ekspressiivisyys, innovatiivisuus ja kehollisuus! Ihmisääni on minulle väylä yhteyteen sielunsopukoideni, juurteni, tunteitteni, ympäröivän luonnon, näkymättömän maailman ja muiden ihmisten kanssa. Haluan musiikillani koskettaa ihmisiä tunnetasolla.

Työskentelen erilaisissa yhtyeissä ja projekteissa. Olen mm. EMMA-palkitussa yhtyeessä Tuuletar, joka täytti juuri 10 vuotta. Bändin laulajat luovat elävän äänimaiseman, jossa taidepop ja beatbox-rytmit kohtaavat suomalaisen kansanperinteen ja globaalit vaikutteet.

Kajos on Susanna Syrjäläisen ja minun vahva duo, jossa pohjoismaiset ja etu-aasialaiset kaiut, klassisen musiikin vaikutteet, meditatiiviset, avaruudelliset äänimaisemat sekä juurevat rytmit muodostuvat omanlaiseksi ambienssiksi.

Esiinnyin Koskelaisten sukuseuran 40+2 -juhlilla toukokuussa.

Nettisivuiltani www.sinikoskelainen.com löytyy lisätietoja minusta.

Sini Koskelainen

Roope Koskelainen

Morjesta kaikki lehden lukijat!

Täällä kirjoittelee Koskelaisen Roope Haminan palloilijoista. Sain loistavan mahdollisuuden päästä avaamaan omaa urapolkuani urheilijana ja yritänkin tehdä sen fik-susti tiivistäen, jotta lehteen saadaan ihan oikeaakin asia-tekstiä mahtumaan.

Pesäpallon pariin taisin päätyä 7–8 vuoden ikäisenä samoihin aikoihin, milloin aloitin myös jääkiekon. Mo-lemmat lajit kulki tiiviisti käsi kädessä siihen asti, kunnes sain ensimmäisen sopimuksen tehtyä Kouvolan pallon-lyöjien edustusjoukkueen kanssa. Siinä kohtaa jääkiekolle ei yksinkertaisesti jäänyt enää aikaa. Se oli hieno hetki nuoren pojan elämässä, kun kyseisen joukkueen pelejä koko iän seuranneena olinkin yksi heistä. Superpesis on ammattilais-sarja, mutta monet pelaajat kuitenkin käyvät off-seasonin eli talvikauden aikana töissä, sillä palkkaus ei lopulta niin suuri ole, että sillä eläisi uran jälkeen.

Juniorivuodet kuluivat pääosin Kouvolassa, mutta edus-tin myös Imatran palloveikkoja. Juniorivuodet sujuivat nousujohteisesti kohti aikuisikää ja muutamia Itä–Länsi -edustuksiakin osui omalle kohdalle. Ammattimainen harjoittelu alkoi kuitenkin vasta vuonna 2009, kun minut nostettiin B-juniori-ikäisenä vanhempaan A-junioreiden kilparyhmään. Kouvolan pallonlyöjiä edustin vuodet 2013–2016, joista kaksi viimeistä olin lainasopimuksella Haminan palloilijoissa (2015) sekä Puijon pesiksessä (2016).

Juniori-ikäisenä minulla oli lukemattomia vammoja, joten se isoin läpimurtoni superpesikseen jäi odottamaan itseään ja peliaikani jäi vuosina 2013–2016 todella vähäiseksi, joten tästä päädyimme myös näiden lainasopimusten sii-vittämänä siihen tulokseen, että lähden hakemaan uralleni uutta nostetta sarjatasoa alemmaa eli ykköspesiksestä, jo-hon Hamina sekä Puijo näinä kyseisinä vuosina kuului. Täten tein Puijoon vuosiksi 2017–2018 jatkosopimuksen, jonka aikana oli tarkoitus kasvattaa roolia entisestään ja nousta sarjan johtavimpiin pelaajiin.

Pelit sujuivat siihen asti hyvin, kunnes kauden 2018 puo-livälissä takareiteni repesi kahdesti ja loppukauteni meni jälleen pipariksi. Kuitenkin sain sopimuksen jälleen Kou-volan pallonlyöjiin vuodeksi 2019, jossa pelasin lähes koko runkosarjan sekä osan pudotuspeleistä. Kausi poiki jatkosopimuksen myös kaudelle 2020, mutta kyseisenä kautena pelimääräni tippui huomattavasti. Kaudelle 2021 siirryin pelaamaan superpesistä Haminan palloilijoihin, jota edustan tälläkin hetkellä. Putosimme viime kaudelle ykköspesikseen, mutta tarkoituksemme on palata takaisin korkeimmalle sarjatasolle.

On ollut etuoikeutettu olo, kun on päässyt työn muodos-sa tekemään sitä lapsuuden unelmaa eli toimia urheili-jana. Toimin urheilun ympärillä vakuutusasiamiehenä. Työmäärä säädetään pitkälti urheilun ehdoilla, jotta voin keskittyä mahdollisimman ammattimaisesti siihen. Suori-tan myös Lappeenrannan yliopistossa Kauppakorkean avoimia opintoja aina kun kerkiän. Tänä vuotena en ole juurikaan ehtinyt opintopisteitä kerryttää, mutta kahtena edeltävänä vuonna ehdin niitä haalia jo 115 pisteen verran.

Tässä olisi lyhykäisyydessään tiivistettynä oma urheilu-ura.

*SiiSpä toivottelen kaikille hyvää joulun odotusta
ja tulevaa vuotta!*

Roope Koskelainen

Roope lyöntivourossa.

Veera Koskelainen

Olen 20-vuotias ja ammatiltani olen varhaiskasvatuksen lastenhoitaja ja työskentelen päiväkodissa sekä kahvilassa. Perheeseeni kuuluu äiti, isä ja isovelji sekä hänen avovaimonsa. Vapaa-ajallani harrastan liikuntaa monipuolisesti, matkustelen sekä tapaan ystäviä.

Olen kotoisin Kouvolasta ja täällä asunut koko elämäni ajan. Päädyin tanssiharrastuksen pariin isoveljeni, Roopen, avovaimon kautta. Hän on Studio Dance Pitillä opettajana sekä tanssijana. Ennen tanssiharrastuksen aloittamista pelasín pesäpalloa, mutta sitten tanssi vei mukanaan.

Olenkin tanssinut nyt jo kymmenen vuotta eri tanssilajeja, muun muassa showtanssia, nykytanssia, streettia sekä balettia. Showtanssi on monipuolinen laji, jossa yhdistyvät tanssiin heittäytyminen ja tekninen osaaminen. Tyyli vaihtelevat hip hopista lyyriseen ja vaikutteita lainataan niin jazzista kuin nykytanssistakin. Nykytanssi on keholle luonnollinen tapa liikkua. Tunteihin sisältyy tekniikkaharjoituksia, erilaisia koreografioita sekä improvisaatiota. Street tanssilajina on nopeatempoinen sekä sekoitus eri tanssilajeja muun muassa hiphoppia, housea ja break-dancea.

Veera tanssii.

Harrastus merkitsee minulle vapautta, että saan itse päättää, mitä harrastan. On myös ihanaa, että olen saanut harrastukseni kautta uusia ja elinikäisiä ystäviä. Tanssi liikuntalajina on erittäin monipuolinen, koska tanssitunneilla tehdään paljon erilaisia harjoitteita esimerkiksi: lihaskuntoa, liikkuvuutta, tekniikkaa, koreografioita sekä harjoittelemme joka vuotisiin joulukuun ja keuhkänsäntöksiin. Liikunnallinen harrastus tuo myös hyvää fyysistä sekä psyykkistä kuntoa. Tanssin tueksi Studio Dance Pitille on tullut uusi Treenikeidas, jossa harjoitellaan muun muassa lihaskuntoa, spinningiä, pilatesta, keuhonhuoltoa sekä muita treenimuotoja.

Olen suorittanut tanssin taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän vuosina 2016–2022.

Veera Koskelainen

Veeran ja Roopen juuret ovat Löytömaen Vaspellosta ja Koskelan Seppälästä.

Punkalaidun ja Koskelaiset

Punkalaidun oli pitäjä, jonne Vahvialan kunnan siirtoväki n. 4400 henkilöä sijoitettiin talvisodan jälkeen keuhällä 1940. Tuomas Sutela toteaa Vahviala – sen synty ja vaiheet -teoksessa, että ”alkuasukkaiden” ja siirtoväen väliset suhteet muodostuivat läheisiksi ja ystävällisiksi keuhäen sellaisena koko siirtolaisuuden ajan. Kun asunto-olot kävivät monin paikoin ahtaiksi, tehtiin tasoitussiirtoja naapurikuntiin, Pöytyälle 1000, Oripäähän 600, Yläneelle 400 ja Karinaisiin 350 henkeä. Punkalaitumelle jäi n. 1000 vahvialalaista.

Vahvialan kunnanvirasto jäi Punkalaitumelle Pännärin taloon ja kirkkoherranvirasto aluksi pappilaan, myöhemmin

Penttilän taloon. Jatkosodan sytyttyä keuhäkuussa 1941 sai Vahvialan kunnan hoitokunta Päämajasta 24.8.1941 viestit, että on valmistauduttava jo samalla viikolla muuttamaan Vahvialaan, olihan alue vapautettu. Vahvialasta jouduttiin lähtemään uudestaan evakkoon keuhäkuussa 1944. Lähde Vahviala-seuran tarinasivu.

1. Evakkona Punkalaitumella

Erik Koskelainen muistelee Punkalaitumen evakkoaikaa seuraavasti. Helmikuussa 1940 talvisodan loppuvaiheessa lähdimme äitini, Ellin, veljieni sekä naapurissa asuvan Aili-tädin perheen kanssa hevoskyydillä kohti Nurmin asemaa. Nurmin asema oli pommituksen kohteena, joten

jouduimme kääntymään takaisin. Lähdimme evakkoreisuun uudestaan seuraavana päivänä. Ajoimme Vainikkalan asemalle, josta junalla jatkoimme kohti Satakuntaa. Koiramme oli mukana, mutta joutui olemaan eri vaunussa kuin me. Matkalla pysähdyimme ruokailemaan erälle asemalle. Kun palasimme junaan, kyseinen vaunu sekä koiramme olivat poissa. Sen koommin emme rakasta lemmikkiämme enää nähneet, mikä oli kova paikka meille lapsille.

Punkalaitumelle saavuttuamme meidät kuljetettiin Lähtin taloon, josta saimme evakkoajan kodin. Aluksi asuimme isäntäperheen kanssa, kunnes piharakennus saatiin lämmitettyä asuttavaksi. Meidät lapset hoidettiin heti alkajaisiksi pikiöljyllä syyhypunkkien häätämiseksi ja meistä se oli vain hauskaa. Mieleeni on jäänyt myös, että evakkokotimme lankkulattia oli hyvin harva ja saimme tuon tuostakin kalastella tavaroita lankkujen alta.

Aloitin koulun Punkalaitumella ollessamme. Kuljin muuttaman kilometrin koulumatkan kävellen sekä talvella hiihtäen. Opettajani oli Rauni Kantele. Kerran kouluun hiihtäessäni laskin matkalla olleen ison mäen ja eräs mies antoi minulle kolikon palkkioksi rohkeudesta ja hienosta laskusta. Satuín nimittäin pysymään pystyssä. Tapahtuma oli minulle niin merkittävä, että muistan sen vieläkin.

Asuimme Lähtin piharakennuksessa kesän loppuun ja sitten muutimme samassa kylässä sijaitsevaan Parrin taloon. Hiivalanmäkeläiset eliä isovanhempani ja useat setäni asuivat lähellä, Erkkilän talossa. Setäni Huugo löysi vaimonsa Punkalaitumelta, joten olipahan tuomisia Karjalaan, kun reilun parin vuoden päästä palasimme takaisin kotiin Vahvialaan.

Yksi hurja tapahtuma Punkalaitumen ajalta jäi vahvasti mieleeni. Isoveljeni Heino (9 v.) oli mennyt keuhällä vierisen joen jälle. Jäältä irtosi lautta ja niin Heino kulki virran mukana kohti lähellä olevaa koskea. Onneksi äitimme oli samaan aikaan joella pyykkäämässä ja huomasi Heinin jäälautalla. Äitimme hyppäsi hyiseen veteen ja sai Heinin pelastetuksi.

Isäni Emil oli rintamalla, mutta pääsi sieltä muuttaman kerran käymään Punkalaitumen kodissamme. Me lapset sopeuduimme nopeasti uusiin oloihin ja opimme pian myös satakunnan murteen, mutta vanhemmille se ei ollut yhtä helppoa. Kun isä tuli käymään, me lapset toimimme tulkkeina, sillä isä ei tahtonut ymmärtää isännän puhetta. Ehdin käydä koulua Punkalaitumella noin vuoden ennen kuin pääsimme palaamaan Karjalaan. Koulut jäivät kesken sillä erää. Palasimme kotiin Vahvialaan keuhällä -42.

Margit Valtonen kirjoitti isänsä Erik Koskelaisen muistojen pohjalta.

2. Miten Punkalaitumella on Koskelaisentie?

Lähdin selvittämään tienviitan historiaa ja soitin sukuseuramme kunniajäsenelle, Pekka Koskelaiselle. Hänpi tiesi kertoa, että hänen veljensä, Eino Koskelainen liittynee asiaan.

Eino Koskelainen syntyi 6.3.1913 Viipurin maalaiskunnan

Koskelan kylässä Perämäen talossa, Matti ja Alina Koskelaisen toisena lapsena (11 lasta). Vuonna 1924 perhe muutti Vanhakylän Vaivasniemen tilalle. Pitkä ja hankala koulu- ja kauppamatka kehitti perheen lapsista sitkeitä ja keuhäviä kulkijoita ja Eino menestyi pyöräilyssä. TUL:n Suomen mestariksi hän polki vuonna 1936, 100 km:n matkalla. Vuosina 1936–1939 hän saavutti useita piirimestaruuksia alle 40 km:n matkoilla. Työväen urheiluliittojen Pohjoismaiden mestaruuskisoissa Norjan Holmenkollenilla vuonna 1939 hän saavutti pidemmällä matkalla neljännen sijan. Hiihtoakin hän harrasti ja saavutti piiritason palkintoja.

Työelämässä hän osallistui kotitilansa hoitoon Vaivasniemellä. Lisäansiota 1930-luvulla hankittiin ”iltakeikoilla”, kuljetustöillä, joka vei Nisalahdesta pitkälle, Nuijamaalle ja Jääskeenkin. Pyörät lastattuna poljettiin tavara perille ja aamuksi pyrittiin kotiin. Tämä kuljetustoiminta osaltaan loi kovan pohjakunnan urheiluharrastukselle. Pyörälähetien työ ei siis ole mikään uusi keksintö. Eino Koskelainen osallistui molempiin sotiin viestimiehenä.

Einon perhe oli ollut evakossa Punkalaitumella, mutta sodan päätyttyä hän viljeli omaa tilaansa Porvoon Kaarenkylässä.

Vuonna 1949 hän myi tilansa ja siirtyi Punkalaitumelle. Seuraavana vuonna hän ryhtyi harjoittamaan leipomo- ja konditorioliikettä, jatkaen yritystoimintaa runsaan 30 vuoden ajan.

Eino Koskelainen oli maltillinen ja elämänmyönteinen mies, minkä ansiosta hänellä oli laaja ystävä- ja tuttavapiiri. Luonteenomaisuuksiltaan vaatimattomana hän sai merkittävää arvostusta yrittäjä- ja ammattiipiirien ulkopuoleltakin. Hänen kuoli 23.7.1983.

Pekka Koskelainen arveli, että Postilaitoksen uudistuminen 1960–1970-luvun taitteessa edellytti teiden kyltitämistä ja niin Punkalaitumella laitettiin tienviitta myös Koskelaisentielle.

Vuokko Mäki kirjoitti Pekka Koskelaisen haastattelun ja Koskelaiset nro 8/1995 pohjalta.

Kuva: Lea Lääperi

VAHVIALA-SEURA RY

Kevätkokous ja tapahtumapäivä la 25.3.2023 Lapinjärvellä.
75-vuotisjuhla 2.7.2023 Iitin Ravilinnassa.
Syyskokous ja tapahtumapäivä la 18.11.2023 Kotkassa.
Retkikohteeksi on suunniteltu Tallinnan matkaa.

Vahviala-seuran 75-vuotisjuhlakirja

Kirja kertoo, mikä meissä on vahvialaista ja miten sitä voimme seurassa vaalia. Huikean hyvää meininkiä ja yhdessä tekemistä vuosikymmenten ajan. Miten soljuivat vahvialaisten elo ja yhdistystoiminta uusilla asuinsijoilla. Mikä on ollut se vetovoima ja liima, joka vieläkin vetää meitä yhteen? Lue, ihastu ja innostu - tule mukaan juurihoitoon!

Kirjan toimittaja Kristiina Ijäs on käynyt läpi seuran arkiston, joka sisältää pöytäkirjat, kuvia, lehtileikkeitä. Kaksisataasivuisessa kirjassa on kiinnostavien vahvialaistaustaisten henkilöiden haastatteluja ja ennen näkemättömiä kuvia.

Kirja on jaettu vuosikymmeniin, jotta lukija tietää, mistä ajoista puhutaan. Julkaisu on lukijaystävällinen ja kaikkea muuta kuin kuivaa historiatietoa. Mukana on harsyviä murrejuttuja.

Seuratoiminnan ydin, jokakesäiset Vahviala-juhlat on esitelty aikalauskertomuksin. Voi olla, että meidän sukupolvemme matkat menetettyyn Vahvialaan on nyt tehty. Siksi sitäkin tärkeemmän roolin saavat Vahvialasta tehdyt lukuisat kyläkirjat ja toivottavasti myös tämä tuleva kirja.

Kirjan ennakkotilajahinta on 30 euroa aina 25.3.2023 asti.
Kirja julkaistaan 2.7.2023 pidettävässä Vahviala-seuran 75-vuotisjuhlassa.

Ennakkotilaukset tilaajan yhteystietojen kera sähköpostilla juha.v.henriksson(at)gmail.com tai puhelimitse Juha Henriksson 0400-426048

Koskelaisten sukuseuran vuoden 2023 jäsenmaksut ja vuosikokous

Karjalan Liitto laskuttaa Karjalan henkilöjäseniään Karjalan Kunnat lehden yhteydessä vuoden 2023 alussa (20 euroa KL ja 12 euroa Koskelaisten sukuseura). Jos kuuluu vain sukuseuraan, laskutustiedon (12 euroa) saa tämän lehden liitteenä.

Vuosikokous Lahnajärvellä ja kesäretki Hyrsylänmutkaan la 22.4.2023. Suunnitelmissa on lähtö klo 09:00 Lahdesta Orimattilan ja Porvoon kautta. Kokous ja ruokailu Lahnajärvellä. Hyrsylänmutkan esittely klo 13:30-14:30. Paluu Lahteen n. klo 16. Ilmoittautumisia kerätään alkuvuodesta 2023.

Sukuseuran pöytästandaari

Standaari maksaa 40 euroa. Sen on suunnitellut Pentti Sipiläinen vuonna 1993. Taivaansiniseen taustaan puna-mustalla pohjalla oleva hopeinen palkki hakoineen kuvaa luoteesta kaakkoon virtaavaa Koskelan jokea, joessa olevaa saarta sekä viljätähkä viitteenä maan viljelykseen.

Viirin voi tilata Päivi Heimolalta
p. 0400 952 112 tai paivi.heimola(at)expodos.inet.fi

Koskelaiset

Vastaava toimittaja
Päivi Heimola
paivi.heimola(at)expodos.inet.fi
0400 952 112

Julkaisija

Koskelaisten sukuseura ry
Tilausmaksu sisältyy jäsenmaksuun.
Pankkitili: IBAN: FI54 5358 0620 3844 01
BIC: OKOYFIHH

Suunnittelu

Vuokko Mäki
vuomak(at)saunalahti.fi
045 893 6290

Osoitteen, sähköpostiosoitteen ja jäsenyydenmuutokset:

Marjatta Larsio
marjatta(at)larsio.fi
050 357 6831

Taitto/Paino

Janina Järvinen
Kirje- & Lomakepaino
(Järvenpään Kopiopalvelu Oy)
Vanha Yhdystie 18 B, 04430 Järvenpää
www.lomakepaino.com

Kannen kuvassa:
Sini Koskelainen ja Luca Gargano
Kuva: Hannes Sipiläinen